

100 év után ugyanaz a hiba?

Figyelemre méltó cikk jelent meg néhány héttel ezelőtt az ausztrál állami média társaság az ABC The Drum honlapján. Itt Matthew Dal Santo publicista, volt diplomata azzal érvel, hogy a Nyugat amely a világ uralmát 500 éve kezében tartja egy óriási öngólt rúg, hogy ha Kínát és Oroszországot egy szövetségbe taszítja. Magyar szempontból a cikk főleg azért érdekes mert a cikkíró sok mindent ír az Osztrák Magyar Monarchiáról.

Amikor 100 évvel ezelőtt a német kancellárnak jelentették, hogy Oroszország 1.3 millió katonát mozgósított Németország ellen, akkor nyilvánvalóvá vált, hogy az 1914 Július Krízis nem úgy alakult mint ahogy azt elképzelték. Németország lelkesen, teljes mértékűen támogatta Osztrák- Magyar szövetségét abban a hitben, hogy ha ebből egy háború lesz akkor az az előző két Balkán háborúhoz hasonlóan csak a Balkán félszigetet fogja érinteni.

Dal Santo rámutat, hogy a legfrissebb történelmi kutató munka (Christopher Clark és Margaret Mcmillan) leszögezi, hogy az első világháború előtti diplomáciának egyik legmeglepőbb ténye az volt, hogy a nagyhatalmak nem voltak képesek felfogni, megérteni egy másik nagyhatalom Ausztria-Magyarország stratégiai érdekeit ami a végén Európát belesodorta a világháborúba. Ez különösen furcsa Anglia részéről, mert nem is egyszer a Monarchia hasznosnak bizonyult Franciaország ellen. A 19. században a Habsburg birodalom segítséget nyújtott Angliának abban, hogy megakadályozzák az orosz terveket a Dardanelláknál és a Balkán félszigetnél. A Krimi háborúban Nagybritannia, Franciaország és a Monarchia kiállt a Török birodalom mellett Oroszországgal szemben.

1900 és 1914 között a német ipari és katonai hatalom tüneményes megerősödése idején liberális Nagybritannia és köztársasági Franciaország egy hasznos ellensúlytömböt találhattak volna egy arisztokratikus (de nem zsarnoki) Monarchiában, ha nem is mint szövetségest de legalább mint egy független oszlopot az európai államok rendszerében. De az angol-francia képzelet hiánya egyre

közelebb tölta a Monarchiát Németországhoz. Itt Dal Santo megjegyzi, hogy a Központi hatalmak gyengébbek voltak mint ellenfelei, de ennek ellenére majdnem sikerült megnyerniük a világháborút 1918-ban.

Amikor Bécs erélyes ultimátuma Belgrádhoz megérkezett Londonba is, a brit diplomácia nem értette milyen politikai és stratégiai megfontolások vezették azt a dokumentumot amit Churchill „minden idők legszemtelenebbjének” nevezett. Dal Santo rámutat arra is, hogy 1914-ben Bécs ultimátuma sokkal kisebb sértést ütött a szerb szuverenitáson mint a NATO 1999-es ultimátuma Koszovo miatt.

Mi magyarok akiket már egy évszázada az első világháborúért való felelősséggel és imperializmussal vádolnak egy kis elégtételt hoz amit Dal Santo papírra fektetett:

„After a more than decade of war against „rogue states” in Afghanistan and Iraq, the West might better appreciate today Vienna's determination to crush the state-sponsored terror that, modern research now shows, had slipped its fingers about the levers of power in Belgrade.”

Azaz magyarul „A több tizedes háború után az u.n. ‘zsivány államok’ ellen mint Afganisztán és Irak, a Nyugat jobban méltányolja Bécs eltökéltségét, hogy szétverje azt az állam által támogatott terrort amit a modern kutatás most megmutat megfogta a hatalom emelőkarjait Belgrádban”.

Ez a kommentár már nem a cikkhez tartozik, de tényként mondhatjuk, hogy ezt a szerb terrorista államot a versaillesi béketeremtők 1919-20-ban megajándékozták egy féltucat állammal és a magyar Délvidékkel.

Dal Santo cikkének másik részében párhuzamot von Oroszország stratégiai érdekeltsége Ukrajnában és a Monarchia érdekeltsége a Balkán félszigeten között, és figyelmezteti a Nyugatot, hogy ne ismétlje meg a száz évvel elkövetett hibát.

VESSZEN TRIANON!!!!

Kroyherr Frigyes